

Emitent: Arca Capital CEE, uzavřený investiční fond, a.s.

AKTUÁLNÍ INFORMACE:

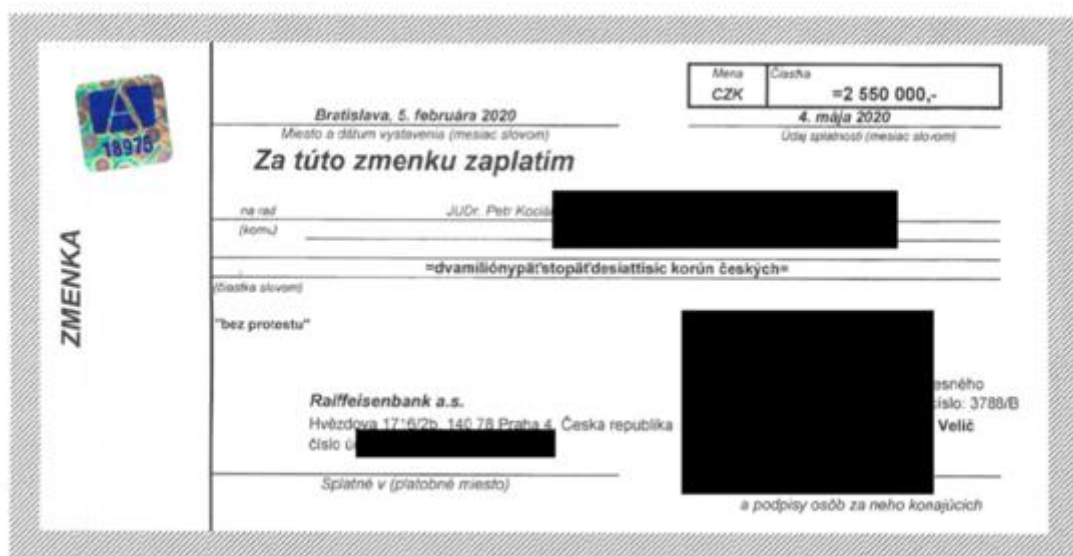
PŘEVZATO Z MÉDIÍ:

Arca otočila a prvýkrát oznámila, že neuznáva svoje dlhy zo zmeniek

Bráni sa pred platobným rozkazom.

Odkaz na mediální výstup: <https://index.sme.sk/c/22521231/arca-otocila-a-prvykrat-oznamila-ze-neuznava-svoje-dlhy-zo-zmeniek.html?ref=index-bno-1>

29. okt 2020 o 15:03 Adam Valček

Zmenka Arca Investments na 2,55 mil. českých korun. (Zdroj: Reprofoto SME)

Skupina sa môže pokúsiť o presun sídla do Českej republiky, aby tam podstúpila reštrukturalizáciu a veriteľom nemusela vyplatiť ani polovicu dlhov.

BRATISLAVA. Investičná skupina Arca Capital prvýkrát ukázala, ako si predstavuje obranu pred veriteľmi, ktorí od nej na súdoch vymáhajú nezaplatené zmenky.

Jednoducho tvrdí, že zmenky zaplatiť nemusí, lebo jej ich v deň splatnosti nikto fyzicky nedoniesol na zaplatenie.

Arca, ktorá je už mesiace platobne neschopná, sa pritom opiera o výklad zmenkového zákona, ktorý je podľa odbornej literatúry a súdnej praxe chybný.

Zmenku síce podľa zmenkového zákona naozaj treba fyzicky predložiť na platenie v deň splatnosti alebo najneskôr do dvoch nasledujúcich pracovných dní, ale v prípade, že to majiteľ nedokáže zrealizovať, nepríde o právo na výplatu zmenky. Nanajvýš si nebude môcť nárokovať úroky z omeškania.

Arca tvrdí opak. "Zmenka nebola spoločnosti Arca Investments riadne a včas prezentovaná, a teda aj keby Arca Investments zmenku uznala, čo neuznáva, pretože nebola predložená, Arca ju v zmysle zákona nemala povinnosť zaplatiť," tvrdia právnici Arca Capital.

"Arca sa domnieva, že nielenže nebola povinná zmenku zaplatiť, nedostala sa ani do omeškania so zaplatením zmenkovej pohľadávky," dodávajú.

Arca Capital bola doteraz k veriteľom zmierlivá a neútočila na nich. Napríklad vedúci predstaviteľ investičnej skupiny Rastislav Velič síce opakovane pripustil, že im nevráti vklady v plnej výške, ale ani raz nespochybnil ich nárok na vrátenie investovaných peňazí.

Spoločnosť Arca Investments v účtovnej závierke k 31. 12. 2018, pretože aktuálnejšie údaje nie sú dostupné, vykázala dlhy zo zmienok v objeme 453,9 milióna eur. Na trhu sa špekuluje, že aktuálne to bude viac než 600 miliónov eur.

Kde sa takto vyjadrili

Arca Investments čelí už vyše štyridsiatim žalobám o vyplatenie zmienok. Ich presná hodnota nie je známa, ale odhadom ide o niekoľko jednotiek miliónov eur.

Tieto žaloby sa sústreďujú na Okresnom súde Bratislava V a boli podané v uplynulých mesiacoch. Vo všetkých prípadoch ide o klasické súdne konania, ktoré sú iba na začiatku a dlho môže trvať už len to, aby sa k nim Arca oficiálne vyjadrila. Stanovisko spoločnosti k týmto žalobám preto nie je známe.

454 mil. eur je hodnota dlhov zo zmienok spoločnosti Arca Investments k 31. 12. 2018, aktuálnejšie údaje nie sú k dispozícii, ale bude to viac.

Odmietavý postoj k výplате jednej z investičných zmienok prezentovali právnici Arca Investments na Okresnom súde Banská Bystrica.

Na tento súd sa obrátil, zatiaľ ako jediný na Slovensku, advokát Ján Falath ako právny zástupca zmenkového veriteľa, ktorému Arca dlhuje 213-tisíc eur.

Okresný súd Banská Bystrica je celoslovensky príslušný na vydávanie elektronických platobných rozkazov, ide o takzvané upomínacie konanie.

Ide o rýchlejšiu a lacnejšiu alternatívu klasických súdnych konaní, pretože upomínacie konanie je celé elektronické a platí sa zaň iba polovičný súdny poplatok. Vydanie platobného rozkazu trvá iba desať pracovných dní od zaplatenia poplatku.

Advokát Falath pre INDEX potvrdil, že zastupuje majiteľa nezaplatenej zmenky.

"Najmä v situácii, keď vôbec nie je jasné, ako to s Arcou dopadne, a vyhliadky sú zlé, je výrazné zníženie súdneho poplatku motivujúce. Ak aj budú zmenky nevyhnutné, ďalšie straty nie sú až také dramatické," povedal Falath.

Rozdiel v poplatkoch medzi elektronickým platobným rozkazom a klasickou žalobou pri 200-tisícovom spore je šesťtisíc eur.

Falath je zatiaľ jediný, ktorý zvolil tento postup. Hovorca bansko-bystrických súdov Vladimír Černota totiž potvrdil, že neriešia žiadny ďalší návrh na vydanie platobného rozkazu proti Arca Investments.

Prečo je to dôležité

Pri elektronickom platobnom rozkaze je kľúčová práve rýchlosť jeho vydania. Arca totiž naďalej rozpredáva svoj majetok, čím znervózňuje veriteľov. Tí sa obávajú, čo vo firme ostane o niekoľko mesiacov, keď sa súdy dostanú ku klasickým žalobám.

Advokát Falath predpokladá, že Arca sa môže podobne brániť aj proti ďalším zmenkám, ktoré sú na súde v Bratislave. "Predpokladám, že v každom inom obdobnom prípade bude obrana dlžníka rovnaká alebo veľmi podobná," povedal.

Arca síce proti elektronickému platobnému rozkazu z Banskej Bystrice podala odpor, napriek tomu toto konanie prinieslo dôležitý výsledok pre všetkých veriteľov – informáciu, že Arca sa mieni za každú cenu aktívne brániť proti výplate zmeniek, čo doteraz otvorene nehovorila.

Veritelia tomu teraz môžu prispôbiť svoj ďalší postup v snahe získať svoje vklady naspäť.

Zákon o upomínacom konaní predpokladá, že keď dlžník podá proti elektronickému platobnému rozkazu odpor, upomínacie konanie bude na návrh veriteľa pokračovať ako klasické súdne konanie na príslušnom súde.

V praxi to znamená, že keď to zmenkový veriteľ odsúhlasí, Okresný súd Banská Bystrica posunie celý prípad na Okresný súd Bratislava V k ostatným vyše štyridsiatim zmenkovým žalobám proti Arca Investments.

Prečo sú argumenty Arcy chybné

Najnovšia obrana Arca Investments proti výplate zmenky je chybná. "Nie je dôvodná, keďže také právne následky, aké oni vyvodzujú z nepredloženia zmenky, neexistujú," hovorí advokát Falath a odvoláva sa na rozhodnutia súdov a názory v odbornej literatúre.

Publikácia prestížneho vydavateľstva odbornej literatúry C. H. Beck k základom zmenkového práva od autorského kolektívu okolo profesora občianskeho práva Jána Ciráka uvádza, že zmenku síce po splatnosti treba fyzicky predložiť na platenie, pretože to vyplýva z podstaty samotnej zmenky, ale jej prípadné nepredloženie nemá vplyv na povinnosť priameho dlžníka zmenku zaplatiť.

Priamym dlžníkom je v tomto prípade práve Arca Investments.

Podobne argumentuje aj advokát a odborník na zmenkové právo Branislav Jablonka v komentári k zmenkovému zákonu, ktorý vyšiel vo vydavateľstve odbornej literatúry Wolters Kluwer.

V publikácii uvádza, že nepredloženie zmenky môže byť pádnym argumentom iba v prípade, že sa ním dlžník bráni proti plateniu úrokov z omeškania alebo trov súdneho konania.

Vychádza z toho, že keby bola zmenka riadna a včas predložená, dlžník by ju mohol načas zaplatiť a vyhol by sa tak plateniu úroku a trov.

To však nie je prípad Arca Investments, pretože firma tvrdí, že včasným nepredložením zmenky k plateniu sa zbavila povinnosti platiť samotnú zmenku.

Názor oboch advokátov je v súlade s dlhoročne uznávanou súdnou praxou českých aj slovenských súdov.

"Také právně následky, aké Arca vyvodzuje z nepredloženia zmenky, neexistujú.,,

Ján Falath, právny zástupca veriteľa Arcy

"Práva majiteľa voči priamym dlžníkom zo zmenky sú priamymi právami – nie sú podmienené žiadnymi ďalšími úkonmi ani skutočnosťami, a teda ani tým, že bude zmenka predložená na platenie," uviedol v roku 2003 Najvyšší súd ČR.

"Nedostatok takéhoto predloženia spôsobuje voči priamym dlžníkom iba to, že sa nedostávajú do omeškania so zaplatením zmenkovej sumy. Aj v prípade, že zmenka nebola predložená priamemu dlžníkovi na platenie, je možné sa na súde domáhať práv zo zmenky voči týmto dlžníkom," dodáva súd.

Advokát Falath poukazuje aj na novšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z roku 2010, ktorý má na vec rovnaký názor:

"Keďže existencia zmenkového záväzku dlžníka nie je závislá od toho, či mu zmenka bola na platenie predložená, nemôže byť podmienkou na vydanie platobného rozkazu doloženie dôkazu o predložení zmenky," uvádza Najvyšší súd SR.

"Voči priamemu dlžníkovi zostáva záväzok nedotknutý. To isté platí pri vlastnej zmenke aj vo vzťahu k vystaviteľovi, ktorý je priamym (hlavným) zmenkovým dlžníkom," dodáva Najvyšší súd SR.

Prečo je takáto obrana účelová

Najvyšší súd ČR navyše opakovane rozhodol, že "dôkazné bremeno o tom, že zmenka na platenie predložená nebola, ťaží dlžníka", čo znamená, že Arca Investments musí preukázať, že jej veritelia zmenky nepredložili.

Veritelia nemusia dokazovať, že zmenky predložili.

Vo všeobecnosti platí, že pri zmenkách, aké vydávala Arca Capital, je ťažké až nemožné dokázať, či a kedy boli predložené na platenie.

Zmenkový zákon pozná postup, keď notár alebo súd úradne overia, že veriteľ predložil dlžníkovi zmenku a dlžník ju odmietol vyplatiť. Tento postup sa volá protestácia. Protestácia je nevyhnutná na to, aby veriteľ následne mohol zmenku vymáhať na súde.

Zákon zároveň pozná aj možnosť, že dlžník dopredu vyhlási, že zmenku zaplatí bez protestu. V takom prípade musí na zmenke uviesť poznámku "bez protestu".

Zmenky Arca Investments boli vydávané práve s doložkou "bez protestu".

Takéto zmenky sú všeobecným štandardom, pretože protestácia je administratívne náročná a zbytočne predražuje vymáhanie zmienek.

Ak by aj veritelia Arca Capital prišli na platobné miesto so splatnými zmenkami v deň splatnosti, nevedno, ako by sa vedenie firmy zachovalo, či by im o tom vydali potvrdenie, alebo s nimi vôbec komunikovali. Odhaduje sa, že zmenkových veriteľov Arca Capital môže byť až tritisíc.

Vedúci predstaviteľ skupiny Arca Capital Rastislav Velič zároveň v minulosti pripustil, že veritelia sa ho dožadovali, ale on ich odmietal. "Veriteľov sú stovky, a tak nie je možné, aby som zdvíhal telefón

úplne všetkým a so všetkými sa stretával. Inak by som nič iné nemohol robiť," povedal v septembri pre Denník N.

Zmenky Arca Investments majú navyše rôzne platobné miesta, zvyčajne ide o pobočky bánk, cez ktoré podľa pôvodných plánov chcela Arca veriteľov vyplácať.

Advokát Falath pridáva aj ďalšiu indíciu, ktorá naznačuje, že Arca Capital sa snaží úmyselne zbaviť existujúcich dlhov, o ktorých doteraz nepochybovala. Pred podaním návrhu na vydanie elektronického platobného rozkazu totiž Falath vyzval Arcu, aby zmenku zaplatili. Tvrdí, že mu odpísali, že ju nezaplatia, lebo sú pod dočasnou ochranou podľa zákona o zmiernení dôsledkov pandémie ochorenia Covid-19 a nemôžu zvýhodňovať veriteľov.

"Nenamietali, že by im zmenka nebola predložená," zdôrazňuje Falath.

Čo sa to deje

Arca Capital naďalej pokračuje v rozpredaji majetku.

Dočasná ochrana chráni kľúčové firmy skupiny Arca Investments a Arca Capital Slovakia pred bankrotom, hoci sú obe platobne neschopné. Preto sa rozpredaj majetku deje bez kontroly súdu, konkurzného správcu a veriteľov.

Veritelia majú preto pochybnosti o tom, čo je skutočným cieľom prevodov majetku.

Okresný súd Trnava stále rozhoduje o podnete jedného z veriteľov, aby firme Arca Investments odobral ochranu, čo by znamenalo, že firma pôjde do konkurzu a konkurzný správca bude skúmať aj staršie prevody majetkov.

Arca stále nezverejnila ďalšie podrobnosti o finančnej pomoci od britskej spoločnosti Blantyre Capital, o ktorej informovala pred tromi týždňami.

Spoločnosť Arca Investments, na ktorej viazne väčšina zmenkových dlhov, stále nezverejnila účtovné výkazy za predchádzajúci rok.

Na firemnom webe Arca zmenila kontaktnú adresu z Arca Investments na českú firmu Arca Capital Bohemia. Na trhu sa špekuluje, že skupina sa pokúsi premiestniť tzv. centrum hlavných záujmov spoločnosti do Českej republiky, aby tam prešla reštrukturalizáciou, teda odpísala časť dlhov.

Kým na Slovensku pri reštrukturalizácii treba veriteľom vyplatiť aspoň polovicu dlhov, v Česku žiadny takýto limit nie je.